

ผังการใช้ประโยชน์ภายในห้องชุดแบบ 1 ห้องนอน หลังการระบาดของไวรัสโคโรนา

พรนภา พรพันธุ์ไพบูลย์

Function diagram of one-bedroom condominium after Coronavirus outbreak

Pornnapa Pornpunpaibool

คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี

Faculty of Architecture, RMUTT

Corresponding author. E-mail address: pornnapa_p@rmutt.ac.th

Received: December 30,2021; revised: August 8,2022; accepted: April 10,2023

บทคัดย่อ

การศึกษานี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาผังการใช้ประโยชน์ภายในห้องชุดแบบ 1 ห้องนอนหลังการระบาดของไวรัสโคโรนา โดยเก็บข้อมูลเกี่ยวกับการออกแบบห้องชุดแบบ 1 ห้องนอนก่อนการระบาดของไวรัสโคโรนา และแนวทางปฏิบัติเพื่อป้องกันโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ด้วยวิธีทบทวนวรรณกรรม แล้วนำมาวิเคราะห์ผังการใช้ประโยชน์ภายในห้องพักก่อนการระบาดของไวรัสโคโรนา พฤติกรรมของผู้อยู่อาศัยภายในห้องชุด และการใช้ประโยชน์ภายในห้องชุดที่เปลี่ยนไปหลังการระบาดของไวรัสโคโรนา จากการศึกษา พบว่า ผังการใช้ประโยชน์ภายในห้องชุดแบบ 1 ห้องนอนหลังการระบาดของไวรัสโคโรนา 1. จะมีส่วนนั่งเล่นที่แยกออกเป็นสัดส่วน มีความยืดหยุ่น อนาคตประสงค์ และมีลักษณะกึ่งภายนอก เพื่อรองรับกิจกรรมที่หลากหลายและผ่อนคลายความเครียดจากการอยู่ในห้องชุดเป็นเวลานาน และ 2. มีบริเวณทางเข้าหรือโถงทางเข้าจะแยกออกเป็นสัดส่วน เพื่อเป็นพื้นที่กันชน และเชื่อมต่อกับห้องน้ำได้ง่าย เพื่อความสะดวกในการทำ ความร่างกาย เมื่อกลับเข้ามาภายในห้องชุด

คำสำคัญ: ห้องชุดแบบ 1 ห้องนอน การระบาดของไวรัสโคโรนา

ABSTRACT

This research was to study the function diagram of one-bedroom condominium after Coronavirus outbreak. The data collection on one-bedroom condominium plans before Coronavirus outbreak and guidelines for the prevention of coronavirus infection was undertaken by literature review and analyzed in function diagram, human behaviors and functions after Coronavirus outbreak. The result of analysis found that 1. the living area will be separate, flexible, multipurpose and semi-outdoor for supporting various activities and coping with cabin fever, and 2. the room entry hall will be separate for being buffer area, and will be pass to toilet easily for washing.

Keyword: one-bedroom condominium, Coronavirus outbreak

บทนำ

ปัจจุบัน ห้องชุดในเมืองใหญ่ทั่วโลกมีแนวโน้มที่ขนาดห้องจะเล็กลงเรื่อย ๆ (Micro condo) เนื่องจากความหนาแน่นของจำนวนประชากรที่มากขึ้น (दनัยพร พงษ์อมรพรหม และคณะ, 2563) และความต้องการควบคุมราคาให้สามารถขายได้ง่าย ในขณะที่ต้นทุนในการก่อสร้างและราคาที่ดินสูงขึ้นตามความเจริญของเมือง (สัมมา คีตสิน, 2555) ทำให้การออกแบบห้องชุดจำเป็นต้องคำนึงถึงการใช้ประโยชน์ให้มีประสิทธิภาพ กล่าวคือ มีสัดส่วนและการใช้ประโยชน์ภายในห้องชุดที่สอดคล้องกับพฤติกรรม โดยรูปแบบของห้องชุดที่ได้รับความนิยมมากที่สุด และมีส่วนแบ่งการตลาดสูงที่สุด คือ ห้องชุดแบบ 1 ห้องนอน (ดวงฤทัย ดีสุข, 2559 และ บุชรา โพวาทอง และคณะ, 2561)

แต่เมื่อเกิดการระบาดของไวรัสโคโรนา หรือโควิด-19 กรมควบคุมโรคจึงได้ประกาศแนวทางปฏิบัติเพื่อป้องกันการโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) หรือโควิด 19 สำหรับประชาชนทั่วไปและกลุ่มเสี่ยง ทำให้พฤติกรรมตลอดจนวิถีชีวิตเปลี่ยนแปลงไป ผังการใช้ประโยชน์ (function diagram) ภายในห้องชุด ซึ่งต้องมีสัดส่วนและการใช้ประโยชน์ที่สอดคล้องกับพฤติกรรม จึงต้องมีการเปลี่ยนแปลงไปด้วย เพื่อให้ยังคงมีประสิทธิภาพในการใช้ประโยชน์เช่นเดิม ทั้งยังต้องสอดคล้องกับแนวโน้มของห้องชุด ที่ขนาดห้องจะเล็กลงเรื่อย ๆ โดยเฉพาะผังการใช้ประโยชน์ ภายในห้องชุดแบบ 1 ห้องนอน ซึ่งเป็นรูปแบบที่ได้รับความนิยมมากที่สุด จึงย่อมเกิดการเปลี่ยนแปลงขึ้นก่อนเป็นอันดับแรก

การศึกษาผังการใช้ประโยชน์ ภายในห้องชุดแบบ 1 ห้องนอน หลังการระบาดของไวรัสโคโรนา จึงเป็นการคาดการณ์ผังการใช้ประโยชน์ ซึ่งสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการออกแบบผังห้องชุดแบบ 1 ห้องนอนในอนาคต และเป็นแนวทางในการพัฒนาผังการใช้ประโยชน์ (function diagram) ภายในห้องชุดรูปแบบอื่นๆ ต่อไป

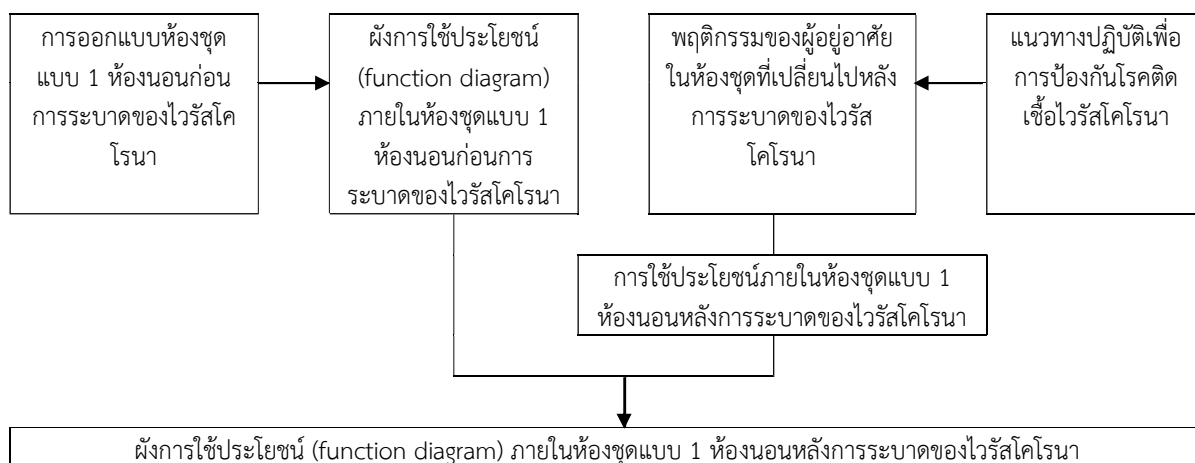
วัตถุประสงค์การวิจัย

เพื่อศึกษาผังการใช้ประโยชน์ (function diagram) ภายในห้องชุดแบบ 1 ห้องนอน ที่สอดคล้องกับพฤติกรรมที่เปลี่ยนไป หลังการระบาดของไวรัสโคโรนา

กรอบแนวคิดในการวิจัย

จากวัตถุประสงค์การวิจัยจะเห็นได้ว่ามีตัวแปรที่เกี่ยวข้อง 2 ตัวแปร ได้แก่ ผังการใช้ประโยชน์ (function diagram) ภายในห้องชุดก่อนการระบาดของไวรัสโคโรนา และพฤติกรรมของผู้อยู่อาศัยภายในห้องชุดที่เปลี่ยนไปหลังการระบาดของไวรัสโคโรนา ดังนั้น การศึกษาผังการใช้ประโยชน์ (function diagram) ภายในห้องชุดแบบ 1 ห้องนอน หลังการระบาดของไวรัสโคโรนา จึงสามารถสรุปกรอบแนวคิดในการวิจัยได้ ดังนี้

1. ผังการใช้ประโยชน์ (function diagram) ภายในห้องชุดแบบ 1 ห้องนอนก่อนการระบาดของไวรัสโคโรนา โดยเก็บรวบรวมและวิเคราะห์จากข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการออกแบบห้องชุดแบบ 1 ห้องนอนก่อนการระบาดของไวรัสโคโรนา ได้แก่ แนวโน้มขนาดของห้องชุด กฎหมายควบคุมอาคาร โครงสร้าง งานระบบอาคาร และการจัดพื้นที่การใช้ประโยชน์
2. พฤติกรรมของผู้อยู่อาศัยในห้องชุดที่เปลี่ยนไปหลังการระบาดของไวรัสโคโรนา ซึ่งจะนำไปวิเคราะห์การใช้ประโยชน์ภายในห้องชุดแบบ 1 ห้องนอนหลังการระบาดของไวรัสโคโรนา โดยเก็บรวบรวมและวิเคราะห์จากข้อมูลแนวทางปฏิบัติเพื่อป้องกันการโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนาที่ประกาศโดยกรมควบคุมโรค

ภาพ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ที่มา: ผู้วิจัย, 2564

ผังการใช้ประโยชน์ (function diagram) ภายในห้องชุดแบบ 1 ห้องนอนก่อนการระบาดของไวรัสโคโรนา

ห้องชุดแบบ 1 ห้องนอน คือ ที่อยู่อาศัยขนาดเล็ก มีลักษณะเป็นห้อง มักอยู่รวมกันหลายห้องในอาคารเดียว ประกอบด้วยพื้นที่ใช้สอยส่วนนั่งเล่น ส่วนครัว ห้องน้ำ และห้องนอน 1 ห้องนอน

ปัจจุบัน ห้องชุดมีแนวโน้มที่ขนาดจะเล็กลงเรื่อย ๆ (Micro condo) เนื่องจากจำนวนประชากรที่อาศัยอยู่อย่างหนาแน่นมากขึ้นในเมืองซึ่งมีพื้นที่จำกัด (दनयर पणखोरप्रहम และคณะ, 2563) และความต้องการควบคุมราคาให้สามารถขายได้ง่าย ในขณะที่ต้นทุนในการก่อสร้างและราคาที่ดินสูงขึ้นตามความเจริญของเมือง (สัฒมา คีตสิน, 2555)

ขนาดของห้องชุดที่เล็กที่สุดที่เป็นไปได้ถูกกำหนดโดยกฎหมายพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. 2522 ซึ่งกำหนดไว้ว่า อาคารอยู่อาศัยรวม ต้องมีพื้นที่ภายในแต่ละหน่วยเพื่อการอยู่อาศัยไม่น้อยกว่า 20 ตารางเมตร และ กำหนดให้ห้องนอนมีความกว้างไม่น้อยกว่า 2.50 เมตรและมีพื้นที่ไม่น้อยกว่า 8 ตารางเมตร (พระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. 2522, 2543, 28 กรกฎาคม, น.4) ดังนั้น ขนาดของห้องนอนที่เล็กที่สุดตามกฎหมายคือ 2.50 x 3.20 เมตร รวมเป็น 8 ตารางเมตร และเหลือพื้นที่ใช้สอยอื่น ๆ อีก 12 ตารางเมตร

แต่เนื่องจากห้องชุดมักถูกออกแบบให้อยู่ซ้อนกันกับพื้นที่จอดรถ ทำให้ความกว้างของห้องพัก มีความสัมพันธ์กับความกว้างของช่องจอดรถ โดยความกว้างของห้องพักที่นิยมใช้โดยประมาณ คือ 5.50 เมตร ซึ่งความกว้างของห้องชุดจะเท่ากับช่องจอดรถ 2 คันพอดี (5.50 เมตร) และประมาณ 4.00 เมตร ซึ่งความกว้างของห้องชุด 2 ห้องรวมกันจะเท่ากับช่องจอดรถ 3 คันพอดี (8.00 เมตร) ห้องชุดจึงมักมีขนาดประมาณ 5.50 x 4.00 เมตร รวมเป็น 22 ตารางเมตร มากกว่าพื้นที่ที่เล็กที่สุดตามกฎหมายเพียงแค่ 2 ตารางเมตรเท่านั้น ใกล้เคียงกับพื้นที่เฉลี่ยของ Micro condo ในกรุงเทพฯ ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2552-2562 คือ 22.20 ตารางเมตร (दनयर पणखोरप्रहम และคณะ, 2563)

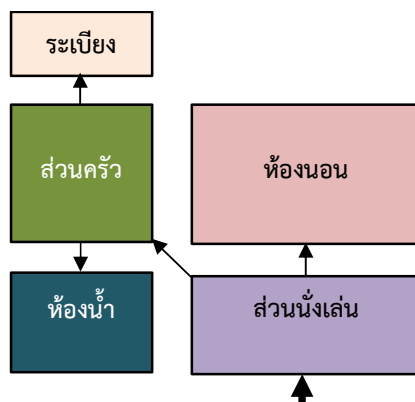
ส่วนการจัดพื้นที่การใช้ประโยชน์ภายในห้องชุด นิยมเรียงลำดับการเข้าถึงจากส่วนนั่งเล่นซึ่งมีลักษณะเป็นโถงเนกประสงค์ แยกไปพื้นที่ส่วนต่าง ๆ ได้แก่ ห้องนอน ห้องน้ำ และส่วนครัวซึ่งเชื่อมต่อไปยังระเบียงได้ (दनयर पणखोरप्रहम และคณะ, 2563) โดยนิยมออกแบบให้ห้องน้ำ ส่วนครัวและระเบียงอยู่ต่อเนื่องกัน เพื่อประโยชน์ในการบำรุงรักษางานระบบอาคาร ตลอดจนการระบายอากาศ กลิ่นและความชื้น จากห้องน้ำและส่วนครัวออกสู่ภายนอกผ่านทางระเบียง

ภาพ 2 การจัดพื้นที่การใช้ประโยชน์ภายในห้องชุดขนาดเล็กแบบ 1 ห้องนอนที่พบมากที่สุด (40.31%)

ที่มา: ดนयर พงษ์อมรพรหม และคณะ, 2563

จากการจัดพื้นที่การใช้ประโยชน์ สามารถสรุปเป็นผังการใช้ประโยชน์ (function diagram) ได้ ดังนี้

ภาพ 3 ผังการใช้ประโยชน์ (function diagram) ภายในห้องชุดแบบ 1 ห้องนอน (function diagram)
ที่มา: ผู้วิจัย, 2564

พฤติกรรมของผู้อยู่อาศัยในห้องชุดที่เปลี่ยนไปหลังการระบาดของไวรัสโคโรนา

จากการระบาดของไวรัสโคโรนา กรมควบคุมโรคได้ประกาศแนวทางปฏิบัติเพื่อการป้องกันโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) หรือโควิด 19 สำหรับประชาชนทั่วไปและกลุ่มเสี่ยง ซึ่งมีแนวทางปฏิบัติโดยสรุป ดังนี้

1. การเว้นระยะห่างทางสังคม การทำงานที่บ้าน การรับประทานอาหารปรุงสุกและแยกสำรับกัน ซึ่งส่งผลให้ผู้อยู่อาศัยในห้องชุดไม่สามารถออกไปทำกิจกรรมร่วมกับผู้อื่นในพื้นที่ส่วนกลางได้ จึงใช้เวลาอยู่ในห้องชุดนานขึ้นและทำกิจกรรมต่าง ๆ ที่หลากหลายมากขึ้น

2. การใส่หน้ากากอนามัยหรือหน้ากากผ้าตลอดเวลาเมื่ออยู่นอกบ้าน การล้างมือบ่อย ๆ ด้วยสบู่หรือเจลแอลกอฮอล์ ซึ่งส่งผลให้ผู้อยู่อาศัยในห้องชุดจะต้องพกสิ่งของต่าง ๆ เช่น หน้ากากอนามัยและเจลแอลกอฮอล์ล้างมือ เพื่อป้องกันการติดเชื้อติดตัวไปด้วยเสมอเมื่อออกจากห้องชุด และเมื่อกลับมาถึงก็ต้องแยกเก็บสิ่งของต่าง ๆ ที่อาจปนเปื้อนเชื้อไวรัสจากภายนอกและล้างมือหรือทำความสะอาดร่างกายทันที

ตาราง 1 การวิเคราะห์พฤติกรรมของผู้อยู่อาศัยในห้องชุดที่เปลี่ยนไป

แนวทางปฏิบัติเพื่อการป้องกันโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 โดยสรุป	พฤติกรรมของผู้อยู่อาศัยในห้องชุดที่เปลี่ยนไป
การเว้นระยะห่างทางสังคม การทำงานที่บ้าน การรับประทานอาหารปรุงสุกและแยกสำรับกัน	ใช้เวลาอยู่ในห้องชุดนานขึ้น และทำกิจกรรมต่างๆ ที่หลากหลายมากขึ้น
การใส่หน้ากากอนามัยหรือหน้ากากผ้าตลอดเวลาเมื่ออยู่นอกบ้าน การล้างมือบ่อยๆ ด้วยสบู่หรือเจลแอลกอฮอล์	พกสิ่งของต่างๆ เพื่อป้องกันการติดเชื้อติดตัวไปด้วยเสมอเมื่อออกจากห้องชุด และเมื่อกลับมาถึงก็ต้องแยกเก็บสิ่งของต่าง ๆ ที่อาจปนเปื้อนเชื้อไวรัสจากภายนอกและทำความสะอาดร่างกายทันที

ที่มา: ผู้วิจัย, 2564

การใช้ประโยชน์ภายในห้องชุดแบบ 1 ห้องนอนหลังการระบาดของไวรัสโคโรนา

จากพฤติกรรมที่เปลี่ยนไปหลังการระบาดของไวรัสโคโรนา สามารถสรุปการใช้ประโยชน์พื้นที่ที่เปลี่ยนไปหลังการระบาดของไวรัสโคโรนาได้ ดังนี้

1. ส่วนนั่งเล่นควรมีลักษณะเป็นสัดส่วน มีความยืดหยุ่น และเชื่อมต่อกับพื้นที่ภายนอกมากขึ้น เพื่อลดความเครียดและความเหนื่อยล้า จากการใช้เวลาอยู่ในห้องชุดนานเกินไป ตามทฤษฎีการลดความเครียด (Stress reduction theory: STR) (Ulrich, 1983) เนื่องจากผู้อยู่อาศัยใช้เวลาอยู่ในห้องชุดนานขึ้น และทำกิจกรรมต่าง ๆ ที่หลากหลายมากขึ้น
2. บริเวณทางเข้าควรมีลักษณะเป็นสัดส่วนมากขึ้น มีพื้นที่มากขึ้น และเชื่อมต่อกับห้องน้ำได้ เนื่องจากผู้อยู่อาศัยออกจากห้องชุดต้องพกสิ่งของต่าง ๆ เพื่อป้องกันการติดเชื้อติดตัวไปด้วยเสมอเมื่อออกจากห้องชุด และเมื่อกลับมาถึงก็ต้องแยกเก็บสิ่งของต่าง ๆ ที่อาจปนเปื้อนเชื้อไวรัสจากภายนอกและทำความสะอาดร่างกายทันที

ตาราง 2 การวิเคราะห์การใช้ประโยชน์ภายในห้องชุดหลังสถานการณ์การระบาดของไวรัสโคโรนา

พฤติกรรมที่เปลี่ยนไปหลังการระบาดของไวรัสโคโรนา	การใช้ประโยชน์ภายในห้องชุดที่เปลี่ยนไปหลังการระบาดของไวรัสโคโรนา
ใช้เวลาอยู่ในห้องชุดนานขึ้น และทำกิจกรรมต่าง ๆ ที่หลากหลายมากขึ้น	ส่วนนั่งเล่นควรแยกออกเป็นสัดส่วน มีความยืดหยุ่น อนุเคราะห์ และเชื่อมต่อกับพื้นที่ภายนอกมากขึ้น
พกสิ่งของต่าง ๆ เพื่อป้องกันการติดเชื้อติดตัวไปด้วยเสมอ เมื่อออกจากห้องชุด และเมื่อกลับมาถึงก็ต้องแยกเก็บสิ่งของต่าง ๆ ที่อาจปนเปื้อนเชื้อไวรัสจากภายนอกและทำความสะอาดร่างกายทันที	บริเวณทางเข้าหรือโถงทางเข้าควรแยกออกเป็นสัดส่วน และเชื่อมต่อกับห้องน้ำได้

ที่มา: ผู้วิจัย, 2564

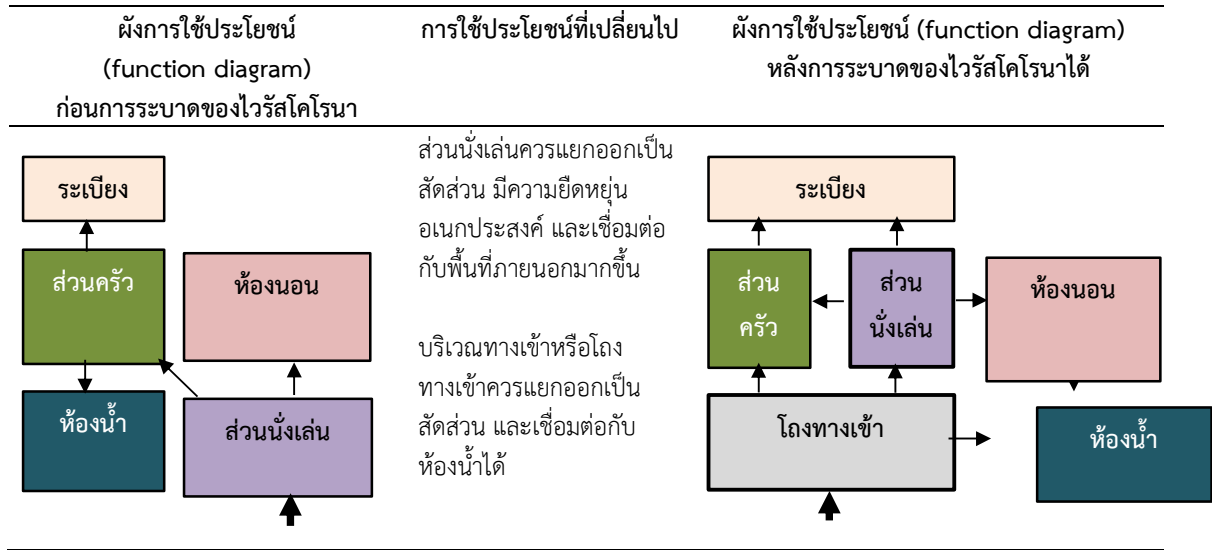
ผังการใช้ประโยชน์ ภายในห้องชุดแบบ 1 ห้องนอนหลังการระบาดของไวรัสโคโรนา

จากผังการใช้ประโยชน์ ภายในห้องชุดแบบ 1 ห้องนอนก่อนการระบาดของไวรัสโคโรนา และผลการวิเคราะห์การใช้ประโยชน์ที่เปลี่ยนไปหลังการระบาดของไวรัสโคโรนา จะพบว่าผังการใช้ประโยชน์ภายในห้องชุดแบบ 1 ห้องนอนก่อนการระบาดของไวรัสโคโรนามีลักษณะที่ไม่สอดคล้องกับการใช้ประโยชน์และพฤติกรรมที่เปลี่ยนไป ดังนี้

1. ส่วนนั่งเล่น ซึ่งตั้งอยู่บริเวณทางเข้า มีลักษณะเป็นโถงอนุเคราะห์ ไม่แยกออกเป็นสัดส่วน และเชื่อมต่อกับพื้นที่อื่น ๆ ภายในห้องชุดได้ง่าย แต่ไม่เชื่อมต่อกับระเบียงหรือพื้นที่ภายนอก ซึ่งทำให้บรรยากาศภายในส่วนนั่งเล่นค่อนข้างมืดและอุดอู้ ไม่สอดคล้องกับพฤติกรรมของผู้อยู่อาศัยที่ต้องใช้เวลาอยู่ในห้องชุดทำกิจกรรมต่าง ๆ นานและหลากหลายมากขึ้น
2. บริเวณทางเข้า ซึ่งเป็นพื้นที่ส่วนหนึ่งในส่วนนั่งเล่น ไม่แยกออกเป็นสัดส่วน และไม่เชื่อมต่อกับห้องน้ำ ซึ่งทำให้ไม่สามารถแยกเก็บสิ่งของที่อาจปนเปื้อนเชื้อไวรัสจากภายนอกและทำความสะอาดร่างกายได้ทันที ไม่สอดคล้องกับพฤติกรรมของผู้อยู่อาศัยที่ต้องพกสิ่งของต่าง ๆ เพื่อป้องกันการติดเชื้อติดตัวไปด้วยเสมอเมื่อออกจากห้องชุด และเมื่อกลับมาถึงก็ต้องแยกสิ่งของที่อาจปนเปื้อนเชื้อไวรัส ล้างมือหรือทำความสะอาดร่างกายทันที

ดังนั้น ผังการใช้ประโยชน์ภายในห้องชุดแบบ 1 ห้องนอนหลังการระบาดของไวรัสโคโรนาจึงเป็นการปรับปรุงลำดับการเข้าถึงให้ส่วนนั่งเล่นสามารถเชื่อมต่อไปยังระเบียงหรือพื้นที่ภายนอก และแยกบริเวณทางเข้าออกเป็นสัดส่วนจากส่วนนั่งเล่นและเชื่อมต่อไปยังห้องน้ำได้ง่าย

ตาราง 3 การวิเคราะห์ผังการใช้ประโยชน์หลังการระบาดของไวรัสโคโรนาได้

ที่มา: ผู้วิจัย, 2564

การประยุกต์ใช้ผังการใช้ประโยชน์ หลังการระบาดของไวรัสโคโรนา

การใช้ประโยชน์ภายในห้องชุดแบบ 1 ห้องนอน หลังการระบาดของไวรัสโคโรนา สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการออกแบบผังห้องชุดแบบ 1 ห้องนอน ให้สอดคล้องกับพฤติกรรมที่เปลี่ยนไปหลังการระบาดของไวรัสโคโรนา ดังนี้

1. ห้องชุดมีขนาด 5.50 x 4.00 เมตร รวมเป็น 22 ตารางเมตร เช่นเดียวกับขนาดของห้องชุดแบบ 1 ห้องนอนก่อนการระบาดของไวรัสโคโรนา เนื่องจากข้อจำกัดของกฎหมายและโครงสร้าง สอดคล้องกับพื้นที่เฉลี่ยของ Micro condo ในกรุงเทพฯ ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2552-2562 คือ 22.20 ตารางเมตร (दनัยพร พงษ์อมรพรหม และคณะ, 2563)

2. ห้องน้ำ ส่วนครัวและระเบียงสามารถถ่ายเทอากาศระหว่างกันได้ เช่นเดียวกับการออกแบบห้องชุดแบบ 1 ห้องนอนก่อนการระบาดของไวรัสโคโรนา ที่นิยมวางผังให้เรียงต่อเนื่องกัน เพื่อประโยชน์ในการระบายอากาศ ซึ่งเป็นปัญหาการใช้งานห้องชุดที่สำคัญ ร่วมกับปัญหาการไม่มีที่เก็บของที่เป็นสัดส่วน (กาสัญญ์ สปิยารักษ์, 2561)

3. บริเวณทางเข้ามีลักษณะเป็นโถงทางเข้าแยกออกเป็นสัดส่วน เพื่อเป็นพื้นที่กันชน (Buffer area) และใช้เก็บสิ่งของต่างๆ ที่ต้องพกติดตัวเมื่อออกจากห้องชุดหรืออาจนเปื้อนเชื้อไวรัสจากภายนอก เช่น หน้ากากอนามัยและเจลแอลกอฮอล์ล้างมือ

4. โถงทางเข้าสามารถเชื่อมต่อกับห้องน้ำได้ เพื่อให้เดินไปล้างมือหรือทำความสะอาดร่างกายในห้องน้ำได้ทันที เมื่อกลับถึงห้องชุด โดยออกแบบห้องน้ำให้มีทางเข้า - ออก 2 ทาง จากโถงทางเข้าและห้องนอน ทั้งยังช่วยให้ระบายอากาศได้ดีขึ้นด้วย (กาสัญญ์ สปิยารักษ์, 2561)

5. ส่วนนั่งเล่นแยกออกเป็นสัดส่วน มีความยืดหยุ่น ोनกประสงค์ และเชื่อมต่อกับพื้นที่ภายนอก โดยออกแบบให้เป็นพื้นที่กึ่งภายนอก (semi-outdoor) หรือระเบียงที่มีบานไม้ระแนงเปิด-ปิดได้ เพื่อรองรับกิจกรรมต่าง ๆ ที่หลากหลายมากขึ้น และสามารถเชื่อมต่อกับธรรมชาติหรือบรรยากาศภายนอก เพื่อลดความเครียดจากการใช้เวลาอยู่ในห้องชุดนานเกินไปได้ (Ulrich, 1983)

ภาพ 4 ตัวอย่างผังห้องชุดแบบ 1 ห้องนอน ที่สอดคล้องกับพฤติกรรมที่เปลี่ยนไปหลังการระบาดของไวรัสโคโรนา
ที่มา: ผู้วิจัย, 2564

แต่เมื่อเปรียบเทียบสัดส่วนพื้นที่ใช้ประโยชน์ส่วนต่างๆ ของผังตัวอย่างกับสัดส่วนพื้นที่ใช้ประโยชน์ของห้องชุดแบบ 1 ห้องนอนโดยเฉลี่ย คือ ส่วนนั่งเล่น ร้อยละ 28 ห้องนอน ร้อยละ 40 ห้องน้ำ ร้อยละ 14 ส่วนครัว ร้อยละ 20 และระเบียง ร้อยละ 10 (บุษรา โปวาทอง และคณะ, 2561) พบว่า สัดส่วนพื้นที่ของผังตัวอย่างไม่สอดคล้องกับสัดส่วนพื้นที่โดยเฉลี่ย โดยเฉพาะส่วนนั่งเล่นและห้องนอน

ตาราง 4 การเปรียบเทียบสัดส่วนพื้นที่ใช้ประโยชน์ส่วนต่างๆ ของผังตัวอย่างกับสัดส่วนพื้นที่ใช้ประโยชน์ของห้องชุดแบบ 1 ห้องนอนโดยเฉลี่ย

ห้องชุดแบบ 1 ห้องนอน		ขนาดรวม	ส่วนนั่งเล่น	ห้องนอน	ห้องน้ำ	ส่วนครัว	ระเบียง/ โถงทางเข้า
สัดส่วนโดยเฉลี่ย	ร้อยละ	100	28	28	14	20	10
ผังตัวอย่าง	พื้นที่	22	5.00	7.75	3.75	3.00	2.50
	ร้อยละ	100	22.73	35.23	17.04	13.64	11.36

ที่มา: ผู้วิจัย, 2564

ทั้งนี้ เนื่องจากผังตัวอย่างห้องชุดแบบ 1 ห้องนอนถูกออกแบบมาจากผังการใช้ประโยชน์ภายในห้องชุดแบบ 1 ห้องนอน หลังการระบาดของไวรัสโคโรนาเพียงอย่างเดียว ขาดการพิจารณาและสอบถามผู้ที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับขนาดพื้นที่และเทคนิคการจัดวางเครื่องเรือนในห้องชุดขนาดเล็ก ทำให้พื้นที่ใช้ประโยชน์บางส่วนมีขนาดหรือสัดส่วนที่ไม่สะดวกต่อการใช้งานเท่าที่ควร ดังนั้น ในการศึกษาครั้งต่อไป จึงควรมีการพิจารณาและสอบถามผู้ที่เกี่ยวข้องในประเด็นเหล่านี้เพิ่มเติม เพื่อให้เกิดประโยชน์เป็นรูปธรรมในอนาคต

เอกสารอ้างอิง

กรมควบคุมโรค. (2563). แนวทางปฏิบัติเพื่อการป้องกันโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) หรือโควิด 19 สำหรับประชาชนทั่วไปและกลุ่มเสี่ยง, สืบค้นเมื่อ 17 พฤษภาคม 2564, จาก https://ddc.moph.go.th/viralpneumonia/file/int_protection/int_protection_030164.pdf.

กัลญัญญ์ สปิยารักษ์. (2561). การเปรียบเทียบทัศนคติของผู้อยู่อาศัยต่อการวางผังห้องชุดพักอาศัยราคาปานกลาง 4 รูปแบบ: กรณีศึกษา โครงการลุมพินีเพลส รัชดา-ท่าพระ, แอสปาย สาทร-ท่าพระ, เดอะคีย์ วัฒนา และไอดีโอ 115. วารสารวิชาการสารศาสตร์ คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 61(4), 597-609.

दनัยพร พงษ์อมรพรหม, กุณชลทิพย์ พานิชักดิ์, และบุญยิ่ง คงอาชาภัทร. (2563). ปัจจัยที่สัมพันธ์กับปรากฏการณ์ Micro Condo ในกรุงเทพมหานคร ระหว่างปี พ.ศ.2552-2564. วารสารวิชาการสารศาสตร์ คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 63,(3), 653-666.

ดวงฤทัย สีสู่. (2559). แนวโน้มการออกแบบภายในห้องชุดพักอาศัย 1 ห้องนอน ในคอนโดมิเนียมตามแนวรถไฟฟ้าในกรุงเทพมหานคร. (ปริญญาโทบริหารธุรกิจ). คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง.

บุษรา โปวาทอง, เสริชย์ โชติพานิช, อีระเดช จินจะโปะ และ ยศพร สิลารัศมี. (2561). พื้นที่ใช้สอยและราคาขายของคอนโดมิเนียมประเภทหนึ่งห้องนอนในเขตกรุงเทพมหานคร. วารสารวิชาการสถาปัตยกรรมศาสตร์ คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 67(2561), 87-102.

สมาคมสถาปนิกสยามในพระราชาูปถัมภ์. กฎกระทรวงฉบับที่ 55 (พ.ศ.2543) ออกตามความในพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ.2522, สืบค้นเมื่อ 28 กรกฎาคม 2563 จาก <https://asa.or.th/wp-content/uploads/2020/03/กฎกระทรวงฉบับที่-55-ออกตามความในพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร-พ.ศ.-2522.pdf>.

สัมนา คีตสิน. (2558). บทความพิเศษสรุปและวิเคราะห์สถานการณ์อสังหาริมทรัพย์ สถานการณ์ในไตรมาสแรก ปี 2557. วารสารศูนย์ข้อมูลอสังหาริมทรัพย์, (2558): 8

Ulrich, Roger S., Robert F. Simons, Barbara D. Losito, Evelyn Fiorito, Mark A. Miles & Michael Zelson. (1991). Stress recovery during exposure to natural and urban environments. **Journal of Environmental psychology**, 11(3), 201-230. Retrieved from [http://doi.org/10.1016/s0272-4944\(05\)80184-7](http://doi.org/10.1016/s0272-4944(05)80184-7)